

Open Data Awards โครงการดีมีรางวัลดีคุณแจ่มล้ำค่า สู่การพัฒนาคุณภาพชุดข้อมูลเปิดภาครัฐ

ข้อมูลถือเป็นทรัพยากรที่มีคุณค่าสำหรับองค์กรสมัยใหม่

ข้อมูล (Data) คือ ข้อเท็จจริงหรือเรื่องราวที่เกี่ยวข้องกับสิ่งต่าง ๆ โดยอยู่ในรูปแบบที่เหมาะสมต่อการสื่อสาร การแปลความหมาย และการประมวลผล ซึ่งข้อมูลอาจจะได้มาจากการสังเกต การรวบรวม การวัดข้อมูล เป็นต้นทั้งข้อมูลตัวเลข ภาพ เสียง หรือสัญลักษณ์ใด ๆ ที่สำคัญจะต้องมีความเป็นจริง

องค์กรต้องลงทุนอย่างมากในการสร้างพื้นที่จัดเก็บและการจัดการข้อมูล โดยระบบการจัดการข้อมูล จะทำให้สามารถดำเนินการเรื่องการวิเคราะห์ข้อมูลได้อย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น

กรมทางหลวงมีชุดข้อมูลจำนวนมากที่ใช้สำหรับการดำเนินงาน และมีชุดข้อมูลเปิดที่เผยแพร่ให้ทุกคนสามารถนำไปใช้ได้โดยอิสระ ไม่เสียค่าใช้จ่าย ทั้งหมดนี้จะอยู่บนระบบศูนย์กลางข้อมูลเปิดกรมทางหลวง (DOH Open Data) โดย Best Practice ของการพัฒนาคุณภาพชุดข้อมูลเปิดกรมทางหลวง มีดังนี้

1. การให้ดาวตามรูปแบบข้อมูล (Data Format) หรือระดับการเปิดเผย (Openness) ตามหลักการของข้อมูลเปิด (Open Data)

การมีมาตรการในการควบคุมและพัฒนาคุณภาพชุดข้อมูลเพื่อให้ชุดข้อมูลมีความถูกต้อง ครบถ้วน พร้อมใช้งาน เป็นปัจจุบัน สามารถบูรณาการและมีคุณสมบัติแลกเปลี่ยนกันได้ รวมทั้งมีการวัดผลการบริหารจัดการข้อมูลเพื่อให้องค์กรมีชุดข้อมูลที่มีคุณภาพและสามารถต่อยอดนวัตกรรมการใช้ข้อมูลได้

- ดาวตามรูปแบบข้อมูล

ระดับดาว	ประเภทรูปแบบข้อมูล
★	PDF, DOC, TXT, TIFF, JPEG
★★	XLS, XLSX
★★★	CSV, ODS, XML, JSON, KML, SHP, KMZ
★★★★	RDF (URIs)
★★★★★	RDF (Linked Data)

- ดาวตามระดับการเปิดเผยข้อมูล

ระดับดาว	ประเภทรูปแบบข้อมูล
★	เผยแพร่ข้อมูลในทุกรูปแบบบนเว็บไซต์ และอยู่ภายใต้เงื่อนไขและข้อกำหนดของสัญญาอนุญาต Open License
★★	เผยแพร่ข้อมูลในรูปแบบ Structured data ที่เครื่องสามารถอ่านได้ (Machine-readable)
★★★	เผยแพร่ข้อมูลในรูปแบบ Non-proprietary format
★★★★	ใช้ URI (Uniform Resource Identifier) ในการระบุตัวตนของข้อมูล และชี้ไปยังตำแหน่งของข้อมูลนั้น
★★★★★	ข้อมูลมีการเชื่อมโยงไปสู่แหล่งข้อมูลอื่นๆ ในบริบทที่เกี่ยวข้องกันได้

2. การขับเคลื่อนเพื่อพัฒนาชุดข้อมูลเปิดของหน่วยงานภาครัฐจากผู้จัดงาน/โครงการ

- ต้องศึกษาเกณฑ์การให้รางวัล ประเภทรางวัล และปฏิบัติตามข้อกำหนดต่างๆ ของผู้จัดงาน/โครงการ

หลักเกณฑ์การพิจารณาการรับรางวัล จาก DGA

 ผลสำรวจ จำนวนการใช้งานชุดข้อมูลเปิดบนระบบ ศูนย์กลางข้อมูลเปิด (data.go.th) ไม่ต่ำกว่า 1200 ครั้ง	 คุณภาพชุดข้อมูลอยู่ในรูปแบบ Machine Readable และจะต้องเป็นเกณฑ์ ระดับ 3 ดาว ขึ้นไป (ไฟล์ csv)	 ในทรัพยากรชุดข้อมูลเปิด จะต้องมี Data Dictionary เพื่อสามารถสื่อความได้ง่ายและถูกต้องกับเนื้อหาข้อมูล	 ในทุกชุดข้อมูลจะต้องมี คำอธิบายชุดข้อมูล (Metadata) อย่างถูกต้อง ครบถ้วน ตามมาตรฐานที่ DGA กำหนด
	60%	20%	20%

รางวัลงาน International Open Data Day

 "ชุดข้อมูลเปิดยอดเยี่ยม"	 "ชุดข้อมูลเปิดที่ตรงกับความต้องการของประชาชน"	 "ชุดข้อมูลเปิดทรงคุณค่า" 2565-2566
--	---	---

3. ความต้องการของผู้ที่จะนำชุดข้อมูลที่พัฒนาแล้วเสร็จให้สามารถนำชุดข้อมูลไปใช้ประโยชน์ได้

เป้าหมายของการทำชุดข้อมูลเปิด คือ องค์กรจะต้องเปิดเผยข้อมูลให้ประชาชนและภาคประชาสังคม เข้าถึงข้อมูลและสามารถตรวจสอบการดำเนินงานของภาครัฐตามนโยบายที่ประกาศให้ไว้ โดยประโยชน์ของชุดข้อมูลที่เปิดเผยนั้นเป็นส่วนช่วยผลักดันการสร้างนวัตกรรมและบริการใหม่ ๆ เผยแพร่สู่สังคมและเชิงพาณิชย์ ตัวอย่างของการนำชุดข้อมูลไปใช้ประโยชน์

- เพจ Money Buffalo มีผู้กดถูกใจและผู้ติดตามมากกว่า 120,000 คน ได้นำชุดข้อมูลปริมาณการจราจรบนทางหลวงไปนำเสนอในรูปแบบงาน Graphic เพื่อนำเสนอให้กับผู้ติดตามได้เข้าใจง่ายขึ้นและทำให้ได้ทราบถึงแม้ฝนไม่ตกปริมาณการจราจรบนถนนนั้นก็ยังหนาแน่นหรือคับคั่งอยู่ดี

4. มิตรภาพและการประสานงานระหว่างผู้จัดงานและผู้เข้าร่วมงาน

การประสานงานระหว่างผู้จัดงานและผู้เข้าร่วมงานที่ต้องทำงานสัมพันธ์กัน สอดคล้องกัน โดยผู้ร่วมงานได้เชิญผู้จัดงานมาแบ่งปัน แลกเปลี่ยน องค์ความรู้เรื่องข้อมูลเปิด พร้อมทั้งให้ความคิดเห็นของการทำงานเรื่องข้อมูลเปิดกรมทางหลวง ทำให้เกิดความร่วมมือ ความเข้าใจตรงกัน ในการปฏิบัติงานให้บรรลุวัตถุประสงค์ ไม่เกิดความสับสน ขัดแย้งหรือเหลื่อมล้ำกัน